

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Емил Ангелов Маджаров - преподавател в катедра „Психология“ при Философския факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – г. Благоевград

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ от област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.2. „Психология“, научна специалност „Психология на дейността“, учебни дисциплини „Професионална/полицейска психология“, „Организационна психология“, „Психология на управлението“, „Криминална психология“ и „Психология на разузнавателната дейност“.

В конкурса за доцент, обявен в ДВ бр.10 от 05.02.2016 г. за нуждите на катедра „Психология и управление на полицията“ на факултет „Полиция“ в Академията на МВР участва старши преподавател **д-р Валери Денев Тодоров**.

1. Кратки биографични данни.

Д-р Валери Тодоров завършва своето висше образование в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, специалност „Психология“ през 1993 година.

За периода от месец април 1998 година до началото на месец май 2007 година е на работа в Института по психология на МВР, където последователно заема експертни и ръководни длъжности, свързани с основни негови звена, които извършват психодиагностична, консултативна, изследователска и обучителна дейност. Това му позволява да натрупа значителен емпиричен и изследователски опит, да разшири и задълбочи своите научни компетенции и да придобие определени управленски умения.

За времето от месец май 2007 до юни 2011 практикува като социолог в агенция, специалист по проекти в БАН - Института по психология - и преподава специализиран курс в структурата на Министерство на отбраната. По такъв начин дообогатява своя изследователски опит, дидактически компетенции и допълнително развива своите уменията за работа с проекти.

За периода от месец юли 2011 до август 2015 година последователно заема длъжностите началник на специализиран сектор за обучение и изследователска дейност, старши преподавател в Института по психология на МВР, а в последствие е временно назначен за ръководител катедра „Психология и управление на полицията“ към факултет „Полиция“ в Академията на МВР. През разглеждания период д-р Тодоров съчетава

управленските си функции с широкоспектърна преподавателска и изследователска работа.

2. *Общо описание на представените материали.*

В настоящия конкурс са предложени за рецензиране 12 труда с общ обем от 586 страници, в това число монография с обем от 238 стр. и учебно методическо пособие от 95 страници. Пет от подлежащите на рецензия трудове са на английски език, а четири от тях са публикувани в престижни международни издания.

Д-р Тодоров печата своите трудове както в специализираните издания на МВР, така и в университетски издания и известни научни списания. Това само по себе си е показател за качеството на подготвените материали и техните научно-изследователски достойнства.

3. *Отражение на научните публикации на кандидата в литературата.*

Според представената в материалите за рецензиране справка от търачката Гугъл сколар (Google Scholar), д-р Тодоров притежава следните наукометрични показатели:

- H-index=3
- I-10 index=1

Общият брой цитирания на негови трудове е 296. За периода от 2011 година до 24.04.2016 година, когато е изготвена настоящата справка, са регистрирани 251 цитирания. При това така направената справка обхваща цитиранията на автора само в международни издания. Представените наукометрически данни свидетелстват за нарасналата научна продуктивност на автора и за повишения интерес на международната академична общност към неговите трудове.

4. *Оценка на научните и учебно педагогически приноси.*

4.1. *Научни и научно-приложни приноси.*

Те са коректно формулирани и изложени в следната последователност:

а) В сферата на убеждаването и оказването на влияние, авторът предлага пет допълнителни похвата за убеждаване и развива конкретни стъпки за прилагане принципите на убеждаваща комуникация. Създава се нов подход за формулиране на убеждаващото послание, който включва такива елементи като създаване на интерес, формулиране на проблем, предлагане на доказателства, предлагане на решение и призив за действие.

б) В сферата на тероризма са идентифицирани неговите основни направления след финала на Студената война и е направен оригинален психологически анализ на психологическите предпоставки за радикализация на терористичната дейност.

в) Създадена е българска версия на метод за диагностиране на организационните предпоставки за неетечното поведение на полицейски служители. При неговото прилагане по отношение на респондентите, въпросите не се отнасят за тяхното собствено поведение или това на колегите им . По такъв начин се преодоляват ограниченията, основани на традиционния подход и се повишава валидността на получаваните изследователски резултати.

г) Установен е парадоксалният, но много интересен резултат, че съвременните хора имат по-негативно отношение към науката, независимо от нарастването на ролята ѝ в ежедневието.

д) Много конкретни, оригинални и иновативни са резултатите от мащабно крос-културално изследване, въз основа на което се верифицират емпирично следните сходства:

- възприеманата топлота и компетентност надежно диференцират обществено-груповите стереотипи;
- външните групи получават амбивалентни стереотипи;
- високостатусните групи стереотипно са компетентни, докато на конкурентните им липсва топлота.

е) Предложено е неординарно решение на проблема за валидността на индикаторите, свързани с публичното възприемане на науката. Открита е нова дименсия, благодарение на която се установява, че нациите с високо развита наука я възприемат като добра за тях, а нациите със слабо развита наука, смятат че от нея се облагодетелстват другите.

ж) Установява се все по-komplицираното влияние на пола, възрастта и семейния статус върху здравето и благополучието на мъжете и жените. От една страна, жените са по-уязвими по отношение на благополучие и заболяемост, а от друга страна самотно живещия мъж се оказва в по-тежко положение от жена с подобен статус. Регистрира се, че изборите за мъжка идентификация оказват неблагоприятно въздействие върху здравето на мъжете.

з) Диагностираното противоречие между изразена национална идентичност и негативен национален автостерейотип при представителите на българската нация се сменя

след като на базата на многомерното разгъване на метода на многомерното скалиране се установява наличие на ингрупов фаворитизъм.

и) След провеждане на пилотно изследване е съставена батарея от методи за измерване на публичния имидж на полицията. С нейната помощ са събрани данни за национална представителна извадка. Те са приложени за структурирането на управленска стратегия за подобряване на публичния имидж на полицията.

Изложените научни и научно-приложни приноси съответстват на съдържателно-тематичния профил на обявения конкурс и включват много иновативни, оригинални констатации, интерпретации и изводи. Те свидетелстват за творческия потенциал на автора, разкриват неговата несъмнена научна ерудиция, висока методическа подготовка и умения, както и способност евристично да се осмислят възникващите проблеми и да се търсят за тях нестандартни решения.

4.2. Учебно-педагогически приноси

В представената монография „Убеждаване и оказване на влияние“ (2016) и в учебно-методическото пособие „Водене на разговор и изграждане на доверие“, авторът е постигнал подходящо дидактично презентирание на сложна теоретична материя по психология. Д-р Тодоров разбираемо я е поднесъл за полицаи и други служители в областта за националната сигурност, чиято непосредствена дейност пряко зависи от ефективността на тяхните умения за общуване. Реализиран е успешен опит базови открития на психология на убеждаването и общуването да бъдат доведени до знанието на обучаемите под формата на конкретни стъпки за практическа реализация на интервенции. Това е реален дидактически успех и неговото наличие разширява сферата на използване на монографията и учебното пособие на д-р Тодоров при подготовката на служители от системата по изпълнение на наказанията и на студенти, които се обучават в бакалаварските и магистърските програми по право, психология, социология, педагогика, социална работа, публична администрация и национална сигурност.

Цикълът от лекции, разкриващ съвременните тенденции в психологията на тероризма е много актуален за подготовката на служители за охранителна и гранична полиция. Той е добре систематизиран, облекчаващ перцепцията, запомнянето и осмислянето на материала от обучаеми без базово психологическо образование. Отново е налице дидактически успех, защото преподаваните в лекционния курс знания непосредствено обслужват практиката на полицейските служители и им позволяват резултатно да действат, като отчитат психологическата специфика на терористичните действия и техните извършители.

Очевидно д-р Тодоров умее да селектира актулни за обучението на полицейските служители теми, използвайки съвременните постижения на теоретичната и приложна психология за тяхната интерпретация, като ги поднася в адекватна дидактична форма, съобразена с потребностите на своите обучаеми и с техните когнитивни възможности.

5. Лични впечатления

Внимателно проучих 12-те депозирани за рецензиране трудове на автора и останах приятно впечатлен от широтата на неговите изследователски интереси, от присъщата му аналитичност, задълбоченост и прецизност при конструирането на собствените концептуални виждания, тяхната аргументация и емпирична верификация. За мен колегата Тодоров е психолог с изградено теоретично мислене, богата научна ерудиция и съвременни компетентности и умения за реализиране на научно-изследователска и научно-приложна дейност.

Същевременно д-р Тодоров е извървял и своя път на преподавател, който е развил в необходимата степен и дидактическите си уменията. Той е в състояние да преподава сложен психологически материал по напълно разбираем за своите обучаеми начин, като точно отчита актулните им потребности и характера на тяхната практическа дейност, както и свързаните с нея нужди от психологически знания и умения.

6. Заключение.

След запознаване с представените за рецензиране трудове и с материалите за конкурса мога да изразя становището, че колега Тодоров е професионалист със изявени приноси в научната, научно-приложната и преподавателската дейност.

Въз основа на гореизложеното

ПРЕДЛАГАМ

на уважаемото научно жури **д-р Валери Денев Тодоров да бъде избран** за доцент по професионално направление 3.2. „Психология“, научна специалност „Психология на дейността“, учебни дисциплини „Професионална/полицейска психология“, „Криминална психология“ и „Психология на разузнавателната дейност“, в катедра „Психология и управление на полицията“ на факултет „Полиция“.

Член на жури :

07.06.2016 г.

(доц. д-р Емил Маджаров)